

РЕЙТИНГОВА ПОЗИЦІЯ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ЕЛЕМЕНТ КОНКУРЕНТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ

*Самойлик Ю.В.,
д.е.н., професор, професор кафедри економіки та
міжнародних економічних відносин,
Полтавська державна аграрна академія,
iuliia.samoilyk@pdaa.edu.ua*

У конкурентному середовищі системи вищої освіти формується низка чинників, які впливають на стратегію розвитку закладу вищої освіти. Вагому роль у формуванні конкурентного потенціалу відіграє позиція університету у відомих рейтингах. Відомим є рейтинг QS World University Rankings, який характеризує престижність вищих навчальних закладів у світі [16]. Методика розрахунку цього рейтингу передбачає оцінку університетів за такими показниками: репутація в академічному середовищі (40 %), цитованість наукових публікацій представників університету (20 %), співвідношення чисельності викладачів і студентів (20 %), ставлення роботодавців до випускників (10 %), відносна чисельність іноземних викладачів і студентів (по 5 %). Щорічно оцінюється діяльність понад 2500 закладів вищої освіти світу. За підсумками дослідження складається рейтинг 500 найкращих університетів світу. Рівень досягнень університетів оцінюється на підставі результатів комбінації статистичного аналізу діяльності навчальних закладів, аудійованих даних (включаючи інформацію за індексом цитування з бази даних Scopus – найбільшого в світі бібліометричного фонду наукових публікацій), а також даних глобального експертного опитування представників міжнародної академічної спільноти і роботодавців [16]. Протягом останніх років лідируючі позиції за рейтингом QS World University Rankings посідає Массачусетський технологічний інститут (США), який майже за всіма показниками має найвищий бал (табл. 1).

Таблиця 1

**Рейтинг найкращих університетів світу за версією QS World University Rankings,
2020 р.**

Заклади вищої освіти	Чисель- ність студентів	Загальна рейтингова оцінка
Массачусетський технологічний інститут (США)	11342	100
Стенфордський університет (США)	16260	98,4
Гарвардський університет (США)	23583	97,9
Оксфордський університет (Велика Британія)	20786	96,7
Каліфорнійський технологічний інститут (США)	2237	97
Швейцарська федеральна вища технічна школа Цюріха (Швейцарія)	18563	95
Кембриджський університет (Велика Британія)	19876	94,3
Університетський коледж Лондона (Велика Британія)	35897	92,9
Імперський коледж Лондона (Велика Британія)	17628	93,6
Чиказький університет (США)	15335	93,1

Джерело: узагальнено за [16]

У ТОП-10 найкращих закладів вищої освіти світу насамперед входять університети США (Стенфордський, Гарвардський, Чиказький університети, Каліфорнійський

технологічний інститут), Великої Британії (Оксфордський, Кембриджський університети, Університетський коледж Лондона та Імперський коледж Лондона), а також Швейцарська федеральна вища технічна школа Цюріха (Швейцарія). Ці заклади є передусім університетами та коледжами, що створені десятки років тому, мають позитивний імідж у всьому світі, історію перевірену часом, успішних і відомих випускників. Таким чином, для світових лідерів ринку освітніх послуг домінуючим маркетинговим вектором виступає насамперед якість послуг, репутація та імідж навчального закладу, який формувався протягом тривалого періоду часу.

До рейтингу QS World University Rankings-2020 р. увійшли також вищі навчальні заклади України. Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна посів серед них найвищу – 477-му позицію. Інші українські університети потрапили в окремі категорії-десятки: КНУ імені Шевченка – 601-615; Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» – 651-700; Національний технічний університет України політехнічний інститут Ігоря Сікорського та Сумський державний університет – 701-750, НУ «Львівська політехніка» – 751-800. Києво-Могилянська Академія потрапила до непублічної частини рейтингу, тобто категорії після 1001 місця.

Таким чином, приналежність закладу вищої освіти до авторитетного рейтингу є важливим і суттєво підвищує конкурентні переваги університету, порівняно із іншими установами. Разом з тим, цей показник не є визначальним при виборі закладу для навчання абітурієнтами. Має бути розроблена комплексна стратегія розвитку закладу вищої освіти, яка сприятиме розвитку всіх напрямів діяльності університету.

Список використаних джерел

1. Шкурупій О. В., Самойлик Ю. В., Шматько О. О. Маркетингові особливості освітніх послуг у конкурентному середовищі: міжнародні та національні тренди. Економіка та держава. 2020. № 11. С. 4-12.
2. QS world: university rankings. URL: <https://www.topuniversities.com/qs-world-university-rankings> (дата звернення 2.05.2021).

РОЗВИТОК ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ.

Сога Людмила

*к.іст.н., доцент кафедри іноземної філології,
перекладу та методики навчання.*

*Університет Григорія Сковороди в Переяславі
megan-love-fox@ukr.net.*

Освіта є одним із найважливіших факторів, що забезпечує економічний розвиток України, значною мірою обумовлюючи завтрашній день планети у період глобального прискорення науково-технічного прогресу. Мережа закладів вищої освіти, що дісталася у спадщину незалежній Україні, була достатньо простою, однак концентрованою. Почали функціонувати класичні університети та профільні інститути з уніфікованою підготовкою спеціалістів, кандидатів і докторів наук, а у період від 1990/91 до 2006/07 навчального року кількість різноманітних вищих закладів освіти III-IV рівнів акредитації зросла більше ніж удвічі – від 149 до 350 [1].

1991-2013 рр. державного суверенітету країни характеризуються екстенсивним зростанням вищої освіти. Перспективи розвитку вищої освіти залежали від потребностей